

Dinsdag 21 augustus 1917 – ochtendeditie

Parijs, 20 augustus. Officieel: In België een tamelijk verwoede geschutslag in de streek ten noorden van Bikschote.

Londen, 20 augustus. Officieel: Aan het front van Ieper schoot onze linie ten zuidoosten van Sint-Janshoek een beetje op.

Berlijn, 20 augustus. Aan de Vlaamse kust zijn in de nacht, die aan de 19^e voorafging, sterke patrouilles van de vijand, die aan de spoorlijn bij Diksmuide opdrongen, afgeweerd. De onzen brachten na een stoot, aan de wijkende vijand toegebracht, Belgische gevangenen mee.

Verder zuidwaarts heeft de tegenpartij in de ochtenduren van de 19^e in het gebied tussen Langemark en St.-Juliaan aanvallen voorbereid, die ons goed liggend vuur nochtans onder de duim hield. Dank zij het vuur, ter beantwoording door ons geschut afgegeven, luwde het vuur van de vijandelijke batterijen, dat in enkele sectoren weer tot flinke heftigheid klom. Bij Waasten lag een zeer zwaar vuur.

Onze vliegers wierpen 's nachts aanmerkelijke hoeveelheden bommen op munitievoorraden, stations en batterijen van Poperinge en Ieper.

Havre, 20 augustus. Ondervraagd naar de indrukken, in de loop van drie oorlogsjaren opgedaan, heeft generaal de Ceuninck, de Belgische minister van oorlog, gezegd:

Boven alle andere draag ik als diepste overtuiging die mee van de hoge waarde van onze soldaat. Voor de oorlog wisten wij

weinig van hem af en wij duchtten vergelijking met onze machtige bureu. De veldtocht heeft hem ons onthuld. Hij is goed, flink, bedaard, taai, rondborstig, zorgeloos, bereid zich elk ogenblik met hart en ziel te geven voor koning en vaderland. Hij deed de wereld versteld staan. De geschiedenis zal hem in het eerste gelid schikken en zo hoort het. Overal en altijd heeft onze soldaat bewijs geleverd van de mooiste militaire hoedanigheden. Ik blijf er trots op, de eer te hebben gehad om dergelijke soldaten onder mijn bevel te hebben en ik zal achter de toekomstige verrichtingen staan die zij, roemrijk en zegevierend, zullen ondernemen.

Uit Havre seint men ons nu een bevestiging van het bericht omtrent Hymans. Deze, tot nu toe naar men weet Belgisch gezant te Londen, zal te Sainte Adresse blijven, om zich te wijden aan het werk van het oorlogscomité, dat tevens met de voorbereiding van de wederopbouw in België belast is, van welk comité hij deel uitmaakt.

Dinsdag 21 augustus 1917 – avondeditie

Londen, 21 augustus. Officieel middagbericht: 's Nachts hebben wij onze stellingen ten noorden van de weg Ieper-Menen lichtelijk verbeterd.

Londen, 20 augustus. Reuters bijzondere correspondent aan het Britse front in Frankrijk seint op 20 augustus:

Aan de aanval, die de Engelsen gisteren in de streek van St.-Juliaan hebben uitgevoerd, hadden de tanks een groot aandeel. Een aantal van deze monsters zetten zich omstreeks twee uur in het duister in beweging. Het geraas der motoren ging verloren in het bulderen van de kanonnen, en de Duitsers waren volkomen verrast, toen de tanks naar hun van tevoren gereed gemaakte stellingen waren toe gebolderd.

Onze kanonnen versnelden hun vuur tot roffelvuur waarop de Duitse artillerie krachtig antwoordde. Dadelijk hielden onze kanonnen op met vuren, maar de vijand bleef doorschieten, daar hij ongetwijfeld vreesde voor een aanval van de infanterie. Toen hij bemerkte, dat er niets gebeurde, hield hij eveneens met schieten op, misschien menende, dat wij een zenuwtoeval hadden gekregen.

Ongeveer tegen het aanbreken van de dag, toen onze kanonnen weer op verre afstand het vuur openden, gingen de tanks voorwaarts, gevolgd door de infanterie. Het doel der operatie was een bocht in onze linie recht te maken, waarbinnen de Duitsers verscheidene sterke posities bezet hielden.

Toen de Hunnen de tanks over de omwoelde grond zagen kruisen, begonnen zij in het wilde weg te schieten. Achter de gevaarten aan marcherend, bezette de infanterie achtereenvolgens de Driehoekhoeve, de Uilberghoeve en de Hanenhoeve, drie zeer belangrijke punten, die veel last hadden veroorzaakt. De zuiveringsafdelingen namen een groot aantal kraters in bezit. En groot aantal Duitsers staken bij de tanks hun

handen omhoog en de bediening van de tanks gaf deze aan de infanterie over.

Een kleine, versterkte post bood zwakke tegenstand, maar toen de aanvallers dichtbij kwamen en de bezetting met vuur overstelpten, kwam deze, bestaande uit tien man, tevoorschijn, gaf zich over en bracht hun machinegeweer mee.

Toen er een op 200 voet afstand van zijn doel bleef steken, opende hij het vuur uit al zijn kanonnen en beschoot de Duitse verdedigers zo krachtig, dat toen de Engelse infanterie kwam, deze het niet moeilijk had en de plaats bezette.

Volgens het aanvalsplan zou tot een diepte van 500 yards worden opgerukt, maar onze troepen zagen de Duitsers stellingen verlaten ver achter deze grens.

De tanks bleken bij deze methode van oorlog voeren een uitstekend wapen te zijn. Ten koste van bijzonder weinig verliezen, werd een terrein van groot tactisch belang genomen; vele Duitsers werden gedood, een groot aantal krijgsgevangenen gemaakt, een aantal machinegeweren en een aanzienlijke hoeveelheid munitie veroverd.

Naar ik verneem, zijn de laatste paar dagen meer dan 1250 gevangenen geteld. Iets meer dan 25 procent behoorde tot de lichte 1918. Deze cijfers tonen meer dan wat ook aan, dat het Duitse effectief aan het slinken is.

Vliegeraanvallen in België.

Londen, 21 augustus. Officieel bericht van de admiraliteit. Zondagnacht hebben Britse luchtmachtseenheden verscheidene steden, waaronder Middelkerke en munitieopslagplaatsen bij Brugge gebombardeerd.

Een Belgische diplomaat.

Men deelt ons mede:

Door het overlijden van baron Greindl te Vorst bij Brussel, de 30^e juli II., verdwijnt een der meest ervaren diplomaten van België. Hij was, gedurende het lange tijdperk van 24 jaar, van 1888 tot 1912, gezant van België te Berlijn. In 1912 nam hij ontslag uit de diplomatische loopbaan, waarin hij gedurende niet minder dan 57 jaar zijn land gediend had.

Bij sommige heetgeblakerde Belgen heeft baron Greindl een slechte naam gekregen, ten gevolge van onthullingen, die de Duitse regering herhaaldelijk uit zijn rapporten gedaan heeft. Maar zij, die beter op de hoogte zijn, hebben daardoor hun eerbied en bewondering voor de uitstekende diplomaat, die voor zijn hoge diensten bij zijn ontslagneming de titel van graaf verwierf, niet laten verminderen. Bij zijn overlijden mag nog even herinnerd worden aan de wijze, waarop hij door de Duitsers in het oorlogsgedrang gebracht werd.

De Duitse regering publiceerde al vroeg brokstukken uit een verslag, waarop haar vertegenwoordigers beslag gelegd hadden in het ministerie van buitenlandse zaken te Brussel. Ze stelde het voor alsof Greindl er stelling nam tegen de Belgische regering, om naar een aansluiting met de drievoudige entente

te neigen. Het rapport van Greindl, waaruit de uittreksels genomen waren, was geschreven naar aanleiding van een studie: “Wat zullen we doen in geval van oorlog?”, geschreven door een bekende functionaris. Men had het ter beoordeling toegestuurd aan Greindl, hoewel men met zijn Duitsgezindheid bekend was, en dit reeds zou er op kunnen wijzen, dat er bij de Belgische regering geen neiging bestond naar een geheim bondgenootschap met de entente. Wel heeft Greindl vooral aangedrongen op het gevaar, dat ook uit het zuiden dreigde voor België, maar men mag niet uit het oog verliezen dat het werk, waarover zijn rapport liep, zich niet uitsluitend inliet met de hypothese dat een aanval uit het oosten zou komen, doch ook van de veronderstelling, dat de neutraliteitsschennis zou komen van andere mogendheden dan Duitsland. Wanneer echter deze studie de nadruk legde op het feit dat het gevaar het meest uit het oosten dreigde, dan hebben de gebeurtenissen de steller van de studie niet ten volle in het ongelijk gesteld.

Later publiceerden de Duitsers nog meer gedeelten uit rapporten van Greindl. Deze keuze bewijst één zaak volstrekt zeker, dat de Belgische diplomaten een open blik hadden voor al de gevaren van de onzijdigheid van België, van welke zijde die ook mochten komen. Lange tijd was Greindl van mening, dat de gevaren allerminst van oostelijke dreigden, en uit de rapporten, in die zin geschreven, hebben de Duitsers geput. Op het einde van zijn loopbaan echter is zijn mening in deze gewijzigd; hij was een kentering in de leidende ideeën van de

Duitse grote politiek gewaar geworden, en waarschuwde terdege zijn regering.

Het moet nu niet langer verzwegen worden, dat het juist de rapporten en adviezen van Greindl waren, die de Belgische regering aan de kamers heeft medegedeeld om de nieuwe wet tot versterking van het leger, in 1913, er door te krijgen. Greindl was onder de Belgische diplomaten de persoon, die het meest wees op het gevaarlijke in de geografische ligging van België. Met de hele Belgische diplomatieke school was hij van mening, dat de verdragen tot het uiterste toe moesten gehouden worden. Doch hij wees er op, dat het goed is die verdragen te beschermen door een macht van bajonetten.

Wat ons door de Duitsers uit de brieven van Greindl werd medegedeeld is maar een brokje uit zijn buitengewoon omvangrijke correspondentie. Men zou zijn gedachtenis oneer aandoen als men zijn waarde ging onderschatten. Zijn correspondentie is een index en commentaar van de plichten, die de verdragen van 1839 aan België opleggen en van de rechten, die zij aan dit land toekennen. Steeds bleef Greindl in dit opzicht akkoord gaan met de leiders van de Belgische politiek, die van mening zijn dat men met de meest volstrekte trouw moest handelen in verband met de internationale verplichtingen aan België opgelegd.

Hoewel Greindl een land vertegenwoordigde, dat door zijn internationale positie niet geroepen was een actief aandeel te nemen in de internationale conflicten, had hij een uitgebreide kennis van de wereldpolitiek. Zijn rapporten waren, naar

getuigenis van hen, die er inzage van kregen, meesterstukken van nauwkeurigheid en raakten zowel de meest verscheidene politieke en economische onderwerpen. De Belgische regering heeft hem dikwijls, blijkt nu, geconsulteerd betreffende kwesties, die niet direct met zijn zending in verband stonden.

De tijd zal zijn figuur wel boven de verdenkingen uithalen en de Belgen zullen deze eerlijke en ijverige arbeider voor zijn land wel naar zijn echte waarde schatten.

De oorlogstoestand.

Reeds voordat de bondgenoten in Vlaanderen hun tweede grote aanval hadden ondernomen, waarbij zij o.m. Driegrachten en Langemark innamen, is het vermoeden uitgesproken, dat het ditmaal niet bij een aanval op één punt van het front zou blijven. De Maasoevers ten noorden van Verdun behoorden tot de streken, waar sterk verhoogde actie van de artillerie een aanval deed vermoeden, die maandag dan ook losgekomen is.

Aangezien ook de grootste veldslagen in het westen de winnende partij slechts enige kilometer vooruit plegen te brengen en er geen reden is om aan te nemen, dat zulks spoedig zal veranderen, zou het nutteloos zijn te speculeren over de grote uitwerking, die een beslissende succes der geallieerden, hetzij in Verdun, hetzij bij Ieper (om niet te spreken van een doorslaand succes op beide plaatsen tegelijk) op de krijgskundige toestand zou hebben. De Duitse berichten begrootten het aanvalsfront eerst op 23, later op ruim 20

kilometer, de Franse op 18 kilometer. Er zijn in dat opzicht wel eens grotere verschillen geweest in de laatste tijd.